

Stockholm den 26 augusti 2019

R-2019/1058

Till Justitiedepartementet

Ju2019/01986/DOM

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 24 maj 2019 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Ett förbud mot spridning av bilder från rättegångar (Ds 2019:10).

Advokatsamfundet, som tidigare ställt sig positivt till en utvidgning av fotograferingsförbudet i rättssalar och en begränsning av allmänhetens användning av elektronisk utrustning i rättssalar,¹ har i huvudsak ingen erinran mot förslagen i promemorian om förbud att sprida bilder från rättegångar. Advokatsamfundet vill dock särskilt framhålla följande.

Utifrån det straffsanktionerade förbud som i dag gäller enligt 5 kap. 9 b § första stycket rättegångsbalken mot att med tekniskt hjälpmedel ta upp bild i eller in i rättssalar, får det anses naturligt att även spridning på sociala medier av sådana bilder som tagits i strid med fotoförbudet kriminaliseras enligt samma straffskala.

Såsom Advokatsamfundet framhållit i otaliga remissyttranden, kräver nykriminalisering allmänt sett att denna är nödvändig, effektiv och proportionerlig. Den nu föreslagna kriminaliseringen innebär även en begränsning av den grundlags- och Europakonventionsskyddade yttrande- och informationsfriheten. En sådan lagstiftning bör enbart genomföras efter noggsamma analyser i fråga om behov och syfte samt ske med största försiktighet och med krav på proportionalitet i fråga om begränsningar av dessa grundläggande rättigheter.

Med hänvisning till de begränsningar av kriminaliseringen som föreslås i promemorian – förbudet avgränsas till att avse bilder på enskilda personer samt att spridning genom

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 11 september 2017 över betänkandet Stärkt ordning och säkerhet i domstol (SOU 2017:46).

publicering av bilder i grundlagsskyddade medier inte omfattas av kriminaliseringen – motsätter sig Advokatsamfundet inte förslaget.

Advokatsamfundet anser dock att det föreligger oklarheter i fråga om vilka fall som kan anses utgöra ringa spridningsbrott enligt 9 kap. 5 a § RB. Enligt Advokatsamfundet bör det därför under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet närmare preciseras vilka fall som kan anses utgöra ringa brott mot spridningsförbudet avseende foton från rättegångar.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg